

EUROPA-
KOMMISSIONEN

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 26.3.2025
JOIN(2025) 130 final

**FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE
RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Om EU-strategien for en beredskabsunion

Indledning

Fred og stabilitet er en uadskillelig del af det europæiske projekt. Dog står Europa over for en ny virkelighed præget af øgede risici og dyb usikkerhed. Ruslands ulovlige aggressionskrig mod Ukraine, øgede geopolitiske spændinger, statssponsorerede hybride angreb og cyberangreb, sabotage mod kritiske aktiver, udenlandsk manipulation af informationer og indblanding samt elektronisk krigsførelse er blevet en fast del af virkeligheden i dag. Det er en brat opvågning for Europa.

Covid-19-pandemien forværrede de eksisterende uligheder og viste, at Unionens sundhedstjenester og forsyningskæder, bl.a. inden for energi, lægemidler, fødevarer og kritiske råstoffer, kan blive alvorligt forstyrrede. I den aktuelle situation med hård geopolitisk og økonomisk konkurrence og konflikt, er de i stigende grad sårbare over for økonomisk manipulation og tvang.

EU udsættes desuden i stigende grad for konsekvenserne af klimaforandringer, fortsatte miljøforringelser og risikoen for yderligere pandemier. Europa er det kontinent, der oplever den største opvarmning. Det har været udsat for voldsomme naturkatastrofer lige fra oversvømmelser til skovbrande, kysterosion, hede- og kuldebølger og stormvejr. Hvis der ikke gøres noget for at forbedre vores samfunds strukturelle kapacitet til at styre risici, vil de menneskelige, økonomiske og sociale omkostninger ved klimaforandringer kun blive større i de kommende år, bl.a. i form af stigende pres fra de negative følger af klimaforandringer andre steder i verden, f.eks. forstyrrelser i handelsruter og de globale forsyningskæder. Klima, miljø og sikkerhed hænger nøje sammen.

Europa har reageret på disse kriser med en hidtil uset hastighed og beslutsomhed og har udvist solidaritet og modstandsdygtighed. Det har hurtigt fået oprettet en Myndighed for Kriseberedskab og -indsats på Sundhedsområdet, udviklet en politik for fælles indkøb af vacciner mod covid-19 og oprettet programmerne SURE¹ og NextGenerationEU for at afhjælpe de økonomiske og sociale følger. Kommissionen gik forrest med løsninger, der skulle dæmpe stigningen i energipriserne og sikre forsyningsikkerheden, bl.a. ved hjælp af innovative transportløsninger. Millioner af ukrainske flygtninge fandt husly og gæstfrihed i EU. Europæiske værktøjer såsom EU-civilbeskyttelsesmekanismen og EU's strategiske reserve af europæiske katastrofeberedskabskapabiliteter og -lagre (rescEU) har vist deres merværdi.

Ingen af de større kriser i de senere år har været isolerede eller kortvarige. De er en del af en mere generel udvikling drevet af langsigtede politiske, økonomiske, klimamæssige, miljømæssige og teknologiske forandringer. Europa har ikke råd til at forblive reaktiv.

Det konkluderes i Niinistö-rapporten om EU's beredskab ("Report on Preparedness and Readiness of the EU")², at det er yderst vigtigt at få styrket Europas civile og militære beredskab og evne til at håndtere både de stigende problemer i dag og fremtidige kriser. Der opfordres i rapporten til en radikal holdningsændring, og det erkendes, at beredskab ikke blot er et nationalt ansvar, men en fælles europæisk opgave, der kræver, at Unionen spiller en større rolle for koordineringen af og støtten til medlemsstaterne³. Denne strategi bygger på Niinistö-rapporten og indeholder en handlingsplan for en beredskabsunion.

¹ Den midlertidige støtte til at mindske risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation.

² [Safer Together](#) – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness

³ Strategien bygger også på EU's strategiske dagsorden for 2024-2029, Det Europæiske Råds konklusioner fra juni 2023, marts 2024 og december 2024 og Kommissionens politiske retningslinjer for 2024-2029.

Derfor har vi brug for en beredskabsunion

Med tiden har EU udviklet og styrket sine mange værktøjer til at opbygge strukturel modstandskraft til at håndtere visse former for risici og til at reagere på kriser inden for en række sektorer. Erfaringen har dog vist, at der er en række mangler i EU's beredskabsramme.

For det første er EU's krisestyring snarere reaktiv end proaktiv. Dette skyldes til dels utilstrækkelig brug af strategisk fremsyn, foregribelse og værktøjer til tidlig varsling. Der mangler en integreret vurdering af risici, trusler og deres kaskadevirkninger, også for forhold uden for Unionen.

For det andet er EU's værktøjskasse til krisestyring opsplittet på tværs af forskellige institutioner, tjenester og agenturer og lider under en manglende koordinering på tværs af sektorer og grænser. Den civil-militære koordinering er mangelfuld, og forbindelsen mellem EU's indsats indadtil og udadtil bør styrkes.

For det tredje er de eksisterende strukturer og mekanismer på EU-plan begrænsede med hensyn til omfang og ressourcer. Kriseindsatsen er præget af en tilgang, hvor hele samfundet, herunder den private sektor, kun deltager i begrænset omfang. Unionens finansieringsmekanismer er for ufleksible, og den strategiske tilpasning af de nationale budgetter er utilstrækkelig.

Beredskabsunionen vil tilføre merværdi til medlemsstaternes indsats ved at supplere den nationale indsats, øge koordineringen og effektiviteten og fremme en kultur med beredskab og modstandsdygtighed, samtidig med at nærhedsprincippet, den nationale kompetence og de særlige forhold i medlemsstaterne respekteres fuldt ud. Den støtter medlemsstaternes forpligtelse til at handle i en ånd af solidaritet og til at hjælpe hinanden i alle former for kriser i overensstemmelse med artikel 222 i TEUF⁴.

Det overordnede mål med beredskabsunionen er at skabe et sikkert og modstandsdygtigt EU med de nødvendige kapaciteter til at forudsige og håndtere trusler og farer uanset deres art eller oprindelse med henblik på at sikre, at europæiske borgere har tilstrækkelig beskyttelse og et tilstrækkeligt beredskab, og at opretholde de vitale samfundsfunktioner i enhver situation. Dette kræver en ny holdning til beredskab. Det er vigtigt at skabe opmærksomhed og at sætte alle interessenter, herunder borgerne, i stand til at sørge for deres eget og fællesskabets beredskab.

Hvis Europa skal være mere beredt, kræver det større koordinering mellem medlemsstaterne og i forhold til andre interessenter og internationale partnere, især udvidelses- og naboskabspartnere, hvis beredskab og modstandsdygtighed er afgørende for vores egen sikkerhed. EU's forsknings- og innovationssektor kan yde et væsentligt bidrag, da den kan være med til at sikre en avanceret kriseindsats, der konstant tilpasses og optimeres. Forsknings- og innovationssektoren bør investere i oplysning om og modstandsdygtighed over for sikkerhedsrisici og hybride trusler, også i sit internationale samarbejde.

Sådan opbygger vi en beredskabsunion

Med henblik på at afhjælpe de eksisterende mangler i EU's indsats og arbejde hen imod en reel beredskabsunion bygger strategien på følgende principper:

- = En **integreret tilgang, der omfatter alle former for farer**, og som dækker det fulde spektrum af naturskabte og menneskeskabte risici og trusler og samler alle til rådighed værende værktøjer.

⁴ "Unionen og dens medlemsstater handler i fællesskab på et solidarisk grundlag, hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb eller er offer for en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe (...)"

- = En **tilgang, der omfatter hele forvaltningen**, og som samler alle relevante aktører på tværs af samtlige forvaltningsniveauer (lokalt, regionalt og nationalt plan og EU-plan) og fremmer samarbejde, politikkoherens og deling af ressourcer. Den skal sikre en bred tilgang til øgede risici og trusler, deres indbyrdes forbindelser og deres kaskadevirkninger. Den omfatter et effektivt samarbejde mellem de civile myndigheder og forsvarsmyndighederne og en konsekvent integrering af interne og eksterne dimensioner.
- = En **tilgang, der omfatter hele samfundet**, og som fremmer en inklusiv kultur for beredskab og modstandsdygtighed med inddragelse af borgere, lokalsamfund og civilsamfundet, erhvervslivet og arbejdsmarkedets parter samt videnskabelige og akademiske kredse.

Et solidt beredskab er ikke gratis. Det koster at investere i beredskab, men omkostningerne opvejes af de langsigtede gevinster i form af modstandskraft, færre forstyrrelser, lavere genopretningsudgifter og langsigtet konkurrenceevne. Finansiering på EU-plan skal være fleksibel, skalerbar og kunne benyttes til at håndtere alle former for farer, så Unionen kan handle rettidigt og i solidaritet i alle faser af en krise og i fuld overensstemmelse med EU's og medlemsstaternes respektive ansvar. Hvis beredskabs- og modstandsdygtighedshensyn indregnes i EU's budgetprogrammer fra starten, kan det bidrage til at mindske sårbarheder og risikoeksponering og dermed reducere udgifterne til afhjælpende foranstaltninger.

For at opbygge en beredskabsunion i overensstemmelse med disse principper bygger strategien på målene for katastrofemodstandsdygtighed⁵ med henblik på foregribelse, beredskab, varslings, reaktion og sikring. Den indeholder forslag til foranstaltninger inden for de syv områder:

- Forudseenhed og foregribelse
- Vitale samfundsfunktions modstandsdygtighed
- Befolkningens beredskab
- Offentlig-privat samarbejde
- Civilt-militært samarbejde
- Koordinering af kriseindsats
- Modstandsdygtighed gennem eksterne partnerskaber

Strategien indeholder 30 centrale foranstaltninger, der vedrører et eller flere mål under ovennævnte områder, og ledsages af en handlingsplan (se bilaget).

Strategien supplerer og suppleres af andre centrale EU-initiativer, navnlig strategien for indre sikkerhed, hvidbogen om fremtiden for det europæiske forsvar 2030, den europæiske klimatilpasningsplan, retsaken om kritiske lægemidler, aftalen om ren industri, den europæiske havpagt, det europæiske demokratiskjold, færdighedsunionen og Unionen med lige muligheder.

1. FORUDSEENHED OG FOREGRIBELSE

Tid er afgørende i akutte kriser, men også når det handler om at forudse dem. Strategisk forudseenhed, situationsbevidsthed og tidlig varslings er afgørende og skal styrkes yderligere. Gennem tidlig kortlægning af risici og trusler kan der vindes tid, og det kan bidrage til at

⁵ Europæiske mål for katastrofemodstandsdygtighed - Europa-Kommissionen: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/european-disaster-risk-management/european-disaster-resilience-goals_en

afværge kriser eller gøre det lettere at håndtere dem og minimere deres konsekvenser. Det er vigtigt at have risikovurderinger, der foretages på EU-niveau på tværs af sektorer og bygger på dokumentation og videnskabelig rådgivning, og som ledsages af regelmæssige stresstest og trusselsvurderinger.

EU-kapabiliteter skal omfatte fuldt ud interoperable, end-to-end-systemer for tidlig varslings, der dækker forskellige farer og bygger på rettidige og pålidelige data, så beslutningstagere har bedre kendskab til risici og deres potentielle indbyrdes følger.

En tilgang, der omfatter alle farer og samler risiko- og trusselsvurderinger, skal give konkret indsigt, der kan danne grundlag for beslutningstagning, og dermed muliggøre en vedvarende EU-indsats til at afværge og reagere mere effektivt på trusler. Den skal afstemme nationale risikovurderinger og risikovurderinger på EU-plan og integrere data og ekspertanalyser på tværs af sektorer og grænser.

En struktur for systematisk evaluering, stresstest og uddannelse bør være grundstenen i en kultur, hvor løbende forbedringer tilstræbes. Regelmæssige egnethedstest af EU's krisehåndteringsmekanismer, værktøjer og instrumenter skal: i) sikre, at de er egnede og sammenhængende, ii) gøre det muligt at identificere bedste praksis samt mangler og overflødigheder og iii) bidrage til at opnå så mange synergier og så stor effektivitet som muligt.

Centrale foranstaltninger

1) Udarbejdelse af en EU-omspændende risiko- og trusselsvurdering

Kommissionen og den højtstående repræsentant vil med støtte fra EU-agenturerne udarbejde en omfattende EU-risikovurdering og -trusselsvurdering (der omfatter alle sektorer og alle farer) med henblik på at sikre en fuldt ud integreret tilgang. Den skal omfatte input fra flere politikområder, herunder intern og ekstern sikkerhed, og bygge på videnskabelige analyser, EU-finansieret forskning og innovation, systemer til tidlig varslings i realtid, satellitovervågning og geospatiale data såsom Copernicus-Beredskabsstyringstjenesten samt gældende vurderinger på EU-plan og nationalt plan og virksomhedskendskab. Øvelsen vil strømline rapporteringsforpligtelserne, forhindre unødvendige administrative byrde og øge effektiviteten. Den fælles efterretningsanalysekapacitet (SIAC) vil som et fælles kontaktpunkt for medlemsstaternes efterretninger spille en væsentlig rolle. SIAC vil blive styrket inden udgangen af 2025 gennem forstærkninger og yderligere ressourcer i overensstemmelse med det fælles dokument fra den højtstående repræsentant og medlemsstaterne.

Vurderingen vil blive forelagt for Europa-Parlamentet og Rådet, når det er relevant.

2) Etablering af en "kriseoversigt" til beslutningstagere

Kommissionen og den højtstående repræsentant vil i samarbejde med medlemsstaterne og med bistand fra relevante EU-agenturer udarbejde en "kriseoversigt", som samler sektorspecifikke systemer for hurtig varslings og forbedrer koordineringen for beslutningstagere.

Denne omfattende EU-vurdering af risici og trusler og "kriseoversigten" skal indgå i drøftelserne i kommissærkollegiet, navnlig i et sikkerhedskollegieformat, for at skabe større forståelse af Europas sikkerhedsmæssige og strategiske miljø og udstikke en politisk kurs for Kommissionens indsats vedrørende beredskab og modstandsdygtighed.

3) Styrkelse af Katastrofeberedskabskoordinationscentret (ERCC)

For at kunne være mere proaktiv i håndteringen af nødsituationer og krisesituationer vil ERCC blive yderligere rustet til at: i) udarbejde regelmæssige briefinger af den operationelle situation med vurderinger af alle risici på tværs af sektorer ii) identificere og analysere deres kaskadevirkninger og iii) opstille scenarier.

4) Udarbejdelse af et EU-katalog for uddannelse og en platform for indhøstede erfaringer

For at sikre, at beredskabet og indsatsen i tilfælde af kriser er effektiv og koordineret, vil Kommissionen og den højtstående repræsentant udarbejde et katalog af metoder samt retningslinjer for medlemsstaterne, der bidrager til at højne beredskabsuddannelsen. De vil også udarbejde en omfattende og inklusiv EU-omspændende plan for uddannelse og udvikling af færdigheder, der dækker sikkerhed, forsvar og krisestyring, med henblik på at give fagfolk, frivillige og beslutningstagere den nødvendige ekspertise på tværs af sektorer og medlemsstater. Der vil på EU-plan blive oprettet en platform til udveksling af erfaringer, så der i en fremtidig indsats kan drages nytte af erfaringer fra tidligere kriser og øvelser.

5) Oprettelse af en EU-jordobservationstjeneste (EOGS)

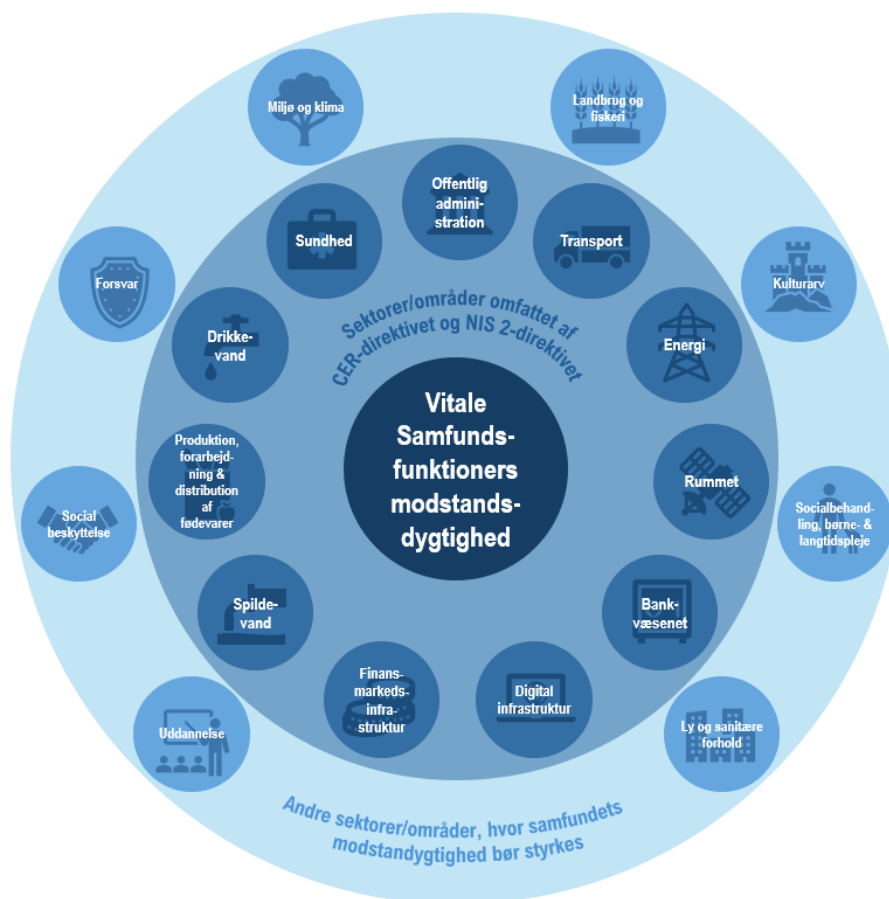
EU vil udvikle en jordobservationstjeneste (EOGS) bl.a. med henblik på sikre, pålidelige, rettidige, konstante og målrettede satellitletemålinger, således at eksisterende og planlagte kapaciteter styrkes, og der trækkes på de lange erfaringer med at anvende Copernicus til støtte for beredskab og sikkerhed i nødsituationer.

2. VITALE SAMFUNDSFUNKTIONERS MODSTANDSDYGTIGHED

Vitale samfundsfunktioner er de grundlæggende systemer og strukturer, der gør det muligt for et samfund at fungere og opretholde samfundsordenen, økonomien, kulturen og demokratiske institutioner i enhver situation. Disse funktioner omfatter først og fremmest EU-befolkningens sikkerhed, herunder beskyttelse mod naturkatastrofer, regeringskontinuitet og beslutningstagning, demokratiske processer, social samhørighed og økonomisk stabilitet samt intern og ekstern sikkerhed. De danner grundlaget for et stabilt og sikkert samfund.

Det gældende EU-regelkompleks⁶ dækker de fleste områder (se grafen nedenfor) og sikrer vitale samfundsfunktioner. Det omfatter tværgående kriselovgivning samt sektorspecifikke beredskabsplaner og lovgivning, der gør vores samfund mere robuste, f.eks. med hensyn til fødevarer-sikkerhed, drikkevand, energiforsyning, telekommunikation og transport, affaldshåndtering, sundhedssystemer, byggestandarder, naturbeskyttelse, planer for oversvømmelser og finansielle tjenesteydelser.

⁶ Såsom direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed (CER-direktivet), direktivet om net- og informationssystemers sikkerhed (NIS 2-direktivet), elektricitetsforordningen, forordningen om gasforsyningssikkerhed, bankunionen, forordningen om digital operationel modstandsdygtighed – DORA, det transeuropæiske transportnet – TEN-T, den europæiske sundhedsunion og forordningen om nødsituationer for det indre marked og det indre markeds modstandsdygtighed (IMERA).

For at opretholde vitale samfundsfunktioner i enhver situation, skal der være en passende ramme: *For det første* bør EU have de rette værktøjer til at beskytte demokratisk regeringsførelse og demokratiske beslutningsprocesser, således at der sikres effektiv risikobegrænsning og kriserespons på europæisk plan. *For det andet* er det indre markeds integritet, som understøttes af den frie bevægelighed for personer, varer, kapital og tjenesteydelser og af forsvarlig socialpolitik, økonomisk politik og finanspolitik, afgørende for økonomisk og finansiell stabilitet og modstandsdygtighed. *For det tredje* skal EU beskytte miljøet og fremme naturbaserede løsninger og en bæredygtig forvaltning af naturressourcer. *For det fjerde* er man i EU, hvis man vil have større strategisk autonomi og mindske sårbarhederne, nødt til at øge cirkulariteten, sikkerheden i forsyningskæden på længere sigt og modstandsdygtigheden over for ekstern tvang ved at sikre adgang til råstoffer, nødvendige varer og kritiske forsyninger og optimere brugen af rumaktiver og -tjenester, samtidig med at der investeres i forskning og innovation, så den industrielle konkurrenceevne og teknologiske førerposition bevares.

Centrale foranstaltninger

6) Beredskab skal være en integreret del af EU's politikker og foranstaltninger

Beredskabs- og sikkerhedshensyn vil blive integreret i EU-lovgivning, -politikker og -programmer. Udarbejdelsen af nye eller ændring af gældende politikker, lovgivning og programmer vil ske under hensyntagen til beredskab og sikkerhed, idet der konsekvent vil blive set på, hvilke konsekvenser den fortrukne løsning potentielt kan have for beredskab og sikkerhed. Dette vil blive understøttet af regelmæssig uddannelse af beslutningstagere i Kommissionen.

Forsvarlige økonomiske og sociale politikker, der koordineres inden for rammerne af det europæiske semester, er afgørende for modstandsdygtighed og beredskab. Hvis det er relevant, vil fremskridt med gennemførelsen af strukturreformer, som også er relevante for beredskabet, blive vurderet i semesterprocessen. Økonomiske og sociale politikker, som er afgørende for beredskabet, kan blive afspejlet yderligere i de landespecifikke henstillinger, så medlemsstaterne får incitament til at gennemføre de pågældende reformer.

Ved at mindske den tilhørende administrative byrde og strømline procedurer kan der lettere skabes mere fleksible og effektive beredskabsforanstaltninger. Kommissionen vil kortlægge de nødvendige forenklingsforanstaltninger i samråd med alle interessenter.

Kommissionen vil vurdere behovet og muligheden for en EU-beredskabslov med henblik på at styrke vitale samfundsfunktions modstandsdygtighed ved at fastsætte fælles standarder og målbare langsigtede mål.

7) Vedtagelse af minimumskrav til beredskab

Den umiddelbare prioritet er hurtigst muligt at få gennemført Unionens regelkompleks fuldt ud, navnlig CER-direktivet og NIS 2-direktivet, hvilket også vil fremgå af den kommende strategi for indre sikkerhed. Kommissionen vil på grundlag af gennemførelsen af disse direktiver vurdere, om der er behov for yderligere foranstaltninger.

Sideløbende hermed vil Kommissionen sammen med medlemsstaterne kortlægge, om der er andre sektorer og tjenester, der ikke er omfattet af den nuværende lovgivning, og hvor der måske skal sættes ind. På grundlag af denne vurdering vil Kommissionen komme med henstillinger om minimumskrav til beredskab, herunder en overvågningsmekanisme. Sidstnævnte vil være i overensstemmelse med og supplere de grundlæggende krav til modstandsdygtighed i Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO)⁷.

EU-institutionerne vil træffe foranstaltninger til at styrke deres eget interne beredskab, bl.a. ved at opgradere sikker kommunikation mellem EU-institutionerne og medlemsstaterne.

8) Revision af EU-civilbeskyttelsesmekanismen

Kommissionen vil tage den lovgivningsmæssig ramme for EU-civilbeskyttelsesmekanismen op til revision for at gøre den mere effektiv i nødsituationer og kriser med store konsekvenser, som kræver et robust svar og koordinering på europæisk plan.

9) Forslag om en EU-strategi for opbygning af lagre

Kommissionen vil foreslå en EU-strategi for opbygning af lagre i hele EU, der integrerer alle eksisterende sektorspecifikke bestræbelser. Den vil styrke adgangen til kritiske ressourcer i hele EU, f.eks. til nød- og katastrofeberedskab, medicinske modforanstaltninger, kritiske råstoffer, energiudstyr, ly og potentielt landbrugsfødevarer og vand. Den agter at kombinere centraliserede reserver på EU-plan med medlemsstaternes bidrag understøttet af offentlig-private partnerskaber med henblik på at sikre effektivitet, skalerbarhed og omkostningseffektivitet.

Kommissionen vil også fremlægge en strategi til støtte for medicinske modforanstaltninger i tilfælde af trusler mod folkesundheden for at styrke EU's sundhedssikkerhed og EU's konkurrenceevne og beskytte offentligheden mod grænseoverskridende sundhedstrusler, herunder kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare trusler (CBRN). Dette vil blive suppleret af foranstaltninger vedrørende beredskabslagre i henhold til den nyligt foreslåede retsakt om kritiske lægemidler.

⁷ [NATO - Topic: Resilience, civil preparedness and Article 3.](#)

10) Forslag om en klimatilpasningsplan

Kommissionen vil forelægge en europæisk klimatilpasningsplan, som skal hjælpe medlemsstaterne med at forberede sig på klimarisici og styrke Unionens modstandskraft. Med udgangspunkt i den europæiske klimarisikovurdering vil planen integrere beredskabsaspektet i alle relevante EU-sektorphilittikker og -investeringer og styrke en proaktiv forvaltning af klima-, miljø- og vandrisici i hele EU. Den vil støtte mennesker, erhvervsliv og politiske beslutningstagere gennem brugen af fælles klimareferencescenarier.

11) Sikring af vandforsyning og andre kritiske naturressourcer

Vand, jord og andre naturressourcer er afgørende ikke blot for fødevareforsyningen, men også for en velfungerende økonomi. Ifølge Den Europæiske Centralbank ydes næsten 75 % af banklånene til virksomheder i euroområdet til virksomheder, der er stærkt afhængige af mindst én økosystemtjeneste, navnlig vand. Kommissionen vil foreslå en EU-strategi for vandresiliens, som vil udstikke kursen mod vandsikkerhed og -resiliens ved at sikre, at der er rent vand til rådighed, og beskytte EU bedre mod vandrelaterede risici. Den vil også fremme naturbaserede løsninger for at øge beredskabet og modstandsdygtigheden, bl.a. mod naturkatastrofer. Som led i EU's bioøkonomiske strategi og retsakt om cirkulær økonomi vil Kommissionen også arbejde på at øge andelen af cirkulære og biobaserede materialer i vores værdikæder for at gøre os mindre afhængige af import af kritiske råstoffer.

3. BEFOLKNINGENS BEREDSKAB

Beredskab er et kollektivt ansvar. Offentlige myndigheder, medier, uddannelses- og kulturinstitutioner, ungdoms- og civilsamfundsorganisationer, arbejdsmarkedets parter, erhvervslivet, lokale netværk og lokalsamfund samt borgere, også fra en tidlig alder, spiller alle en afgørende rolle. De seneste Eurobarometerundersøgelser⁸ viser, at i 2024 følte næsten halvdelen af europæerne (49 %) sig ikke velinformerede om katastroferisici, der kunne påvirke dem, og 65 % af dem havde brug for flere oplysninger for at kunne forberede sig på katastrofer eller nødsituationer.

Det er meget vigtigt, at alle er klar over risici og trusler, hvis det skal sikres, at EU-borgere og -samfund skal deltage aktivt i kriseberedskab og -indsatser. Ulighed er en risikofaktor for beredskabet. Kvinder og grupper i sårbare situationer såsom børn, ældre og personer med handicap, personer, der udsættes for forskelsbehandling, fattigdom og/eller social udstødelse, rammes uforholdsmæssigt hårdt af kriser, som ofte forværrer deres forhold og ulighederne yderligere. Hensynet til ligestilling skal derfor indarbejdes i beredskabet i overensstemmelse med rammen for en Union med lige muligheder, især køreplanen for kvinders rettigheder. Desinformation og udenlandsk informationsmanipulation og indblanding (FIMI) er særligt skadeligt, fordi det undergraver offentlighedens tillid og kan forværre konsekvenserne af en krise. Manglende adgang til oplysninger er ligeledes med til at udhule samfundets beredskab.

Der er brug for et paradigmeskift for at skabe en tankegang, der fremmer en kultur med beredskab og modstandsdygtighed.

Skabelsen af en kultur, hvor beredskab udgør en integreret del, og hvor samfundet er modstandsdygtigt på tværs af generationer

Beredskab skal berøre alle dele af samfundet. Der bør ansøres til opbygning af fællesskaber og frivilligt arbejde. Sociale tjenester og passende social beskyttelse bør sikre, at ingen lades i

⁸ Perceptions of EU crisis management - June 2024.

stikken i beredskabsbestræbelserne. Med udgangspunkt i bedste praksis, bl.a. fra EU-civilbeskyttelsesmekanismen, skal Kommissionen og medlemsstaterne fremme selvhjulpethed og psykologisk modstandsdygtighed og sikre, at det enkelte individ, de forskellige generationer og husstandene er mere beredte.

Kommissionen vil arbejde hen imod en europæisk civilforsvarsmekanisme⁹ og se på alle aspekter af krise- og katastrofehandtering for at støtte den videre udvikling af befolkningens bevidsthed og investere i oplysning af borgerne om risici.

Større modstandsdygtighed i befolkningen

Borgere og lokalsamfund i hele EU skal kunne tilgå pålidelige oplysninger af høj kvalitet, have de nødvendige færdigheder til at evaluere oplysningerne, kunne deltage aktivt i forebyggelsen af kriser og være tilstrækkeligt beredte på at håndtere dem. Skoler, lærere, ungdomsarbejdere og undervisere spiller en vigtig rolle med hensyn til at sikre digitale færdigheder, mediekendskab og kritisk tænkning, fremme aktivt medborgerskab og undervise i demokratisk medborgerskab, som beskrevet i færdighedsunionen. Arbejdsmarkedets parter kan i høj grad bidrage til beredskabsbestræbelserne, bl.a. ved at oplyse og uddanne arbejdstagerne. For at bekæmpe udenlandsk informationsmanipulation og desinformation mere systematisk bør EU's FIMI-værktøjskasse, forordningen om digitale tjenester og det kommende europæiske demokratiskjold udnyttes fuldt ud.

Øget varsling af befolkningen og oplysning om kriser

Varslingen af befolkningen på EU-plan samt adgangen til inklusive kriseoplysningssystemer både før kriser (risikooplysning) og under kriser (kriseoplysning) bør forbedres, så det sikres, at oplysningerne i enhver situation når ud til alle uanset alder, sprog, handicap, retsstilling osv. De seneste kriser har vist, at der er behov for at målrette indsatsen mod sårbare befolkningsgrupper, personer, der udsættes for forskelsbehandling, fattigdom og social eksklusion, og personer fra andre lande (fra rejsende til sæsonarbejdere og migranter), og behov for at forhindre desinformation. Der kunne udvikles en offentlig varslingsfunktion som led den europæiske digitale identitetstegnebog¹⁰ til beredskabsmeddelelser. Det ville give regeringer en enkel og autentificeret måde at kommunikere direkte med borgerne på, og gyldigheden af advarslerne ville på den måde være godtgjort.

Sikring af vigtige færdigheder og arbejdskraftens mobilitet under kriser

Det er vigtigt at have effektive uddannelsespolitikker, herunder for kritiske funktioner, som beskrevet i færdighedsunionen, hvis det skal sikres, at arbejdstagerne har de rette kompetencer og kan mobiliseres inden for EU i nødsituationer.

Kommissionen vil samarbejde med medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter om at: i) sikre, at der er uddannet og mobilt personale i tilfælde af nødsituationer, ved at skabe rammer for hurtig udsendelse af arbejdstagere og frivillige i hele EU og ii) gøre karrieremulighederne mere attraktive inden for civilbeskyttelse, beredskabstjenester, herunder sundhedspleje, og sikkerhed.

⁹ Begrebet civilforsvarsmekanisme berører ikke den terminologi, som medlemsstaterne anvender for instrumenter eller mekanismer med et indhold svarende til det, der omtales i denne strategi som civilforsvarsmekanisme.

¹⁰ Den europæiske digitale identitetstegnebog vil være en sikker, pålidelig og privat metode til elektronisk identifikation for alle i Europa. Hver medlemsstat vil stille mindst én tegnebog til rådighed for alle borgere, bosiddende og virksomheder, så de kan dokumentere, hvem de er, og sikkert lagre, dele og underskrive vigtige digitale dokumenter. Den europæiske digitale identitetstegnebog vil være tilgængelig på alle mobiltelefonapps og andet udstyr fra udgangen af 2026.

Centrale foranstaltninger

12) Bedre systemer til tidlig varsling

Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne udarbejde retningslinjer, som kan være til støtte for deres oplysning om forskellige risici og situationer før og under en krise som led i initiativet PreparEU. Copernicus-Beredskabsstyringstjenesten og den kommende Galileo-satellittjeneste for tidlig varsling (EWSS) vil gøre det muligt for de nationale civilbeskyttelsesmyndigheder at få rettidig adgang til satellitbaserede oplysninger om tidlig varsling, så beredskabsmeddelelser kan sendes direkte til befolkningen.

13) Øget bevidsthed om risici og trusler

Kommissionen vil foreslå en årlig EU-beredskabsdag for at anerkende nationale, regionale og lokale myndigheders og lokalsamfunds indsats for at øge beredskabet og gøre befolkningen opmærksom på behovet for beredskab. Det vil blive suppleret af andre formidlingsforanstaltninger, f.eks. retningslinjer om, hvordan man oplyser om de forskellige risici og situationer, herunder sårbare befolkningsgruppers behov, som vil blive udarbejdet sammen med medlemsstaterne. Bevidstgørende programmer såsom borgerpaneler, EUvsDisinfo-portalen, onlinekampagner og værktøjskasser for strategisk kommunikation og bekæmpelse af informationsmanipulation vil også være vigtige.

14) Udarbejdelse af retningslinjer for, hvordan en befolkning bliver i stand til at klare sig selv i mindst 72 timer

I tilfælde af ekstreme forstyrrelser er den første tid den vigtigste. Kommissionen vil foreslå retningslinjer for, hvordan medlemsstaterne kan sikre, at befolkningen kan klare sig selv i mindst 72 timer. Som led i initiativet PreparEU vil retningslinjerne omfatte opbevaring af vigtige forsyninger, kriseplanlægning, muligheder for ly, foranstaltninger til at sikre, at der er kritiske jord- og ruminfrastrukturer til rådighed, og andre foranstaltninger til beskyttelse af mennesker, dyr og ejendom i tilfælde af en krise, og de vil blive ledsaget af målrettede kampagner og aktiviteter. En ny EU-onlineplatform vil give borgere og rejsende adgang til skræddersyede og tilgængelige oplysninger om de risici, de kan stå over for, samt praktiske skridt til at mindske disse risici.

15) Integration af beredskab i skoleuddannelsens curriculum og undervisningspersonalets uddannelse

Kommissionen vil i overensstemmelse med færdighedsunionen udarbejde retningslinjer for fastlæggelsen af pensum allerede fra førskoleundervisningen for at fremme tilegnelsen af basale færdigheder om beredskab, bl.a. mediekendskab, som en nøgle til aktivt og informeret medborgerskab og bekæmpelse af desinformation og informationsmanipulation. Undervisere vil have adgang til ressourcer og faglige udviklingsmuligheder på den europæiske skoleuddannelsesplatform.

16) Fremme af beredskabet i ungdomsprogrammer

Der vil blive udviklet en ny beredskabsprioritet i EU's ungdomsprogrammer, som f.eks. Det Europæiske Solidaritetskorpset og Erasmus+, for at fremme beredskab, modstandsdygtighed, deltagelse i det demokratiske liv og aktivt medborgerskab. Den vil bygge på en bottom-up-tilgang, og organisationer og institutioner (universiteter, skoler, erhvervsuddannelsesorganisationer, centre for voksenuddannelse samt ungdoms- og idrætsorganisationer) vil blive opfordret til at søge om midler.

17) Tiltrækning af talent for at styrke EU's beredskab

Det er ikke blot en mulighed, men en nødvendighed at tiltrække de bedste forskningstalenter til Europa, hvis EU's langsigtede modstandsdygtighed og beredskab skal sikres. I den forbindelse vil EU hurtigst muligt undersøge de konkrete muligheder for at tiltrække forskere.

EU's talentpulje vil gøre det lettere at ansætte jobsøgende fra tredjelande, hvilket kan gøre det lettere for kvalificerede arbejdstagere i kritiske sektorer, der vedrører beredskab, at søge om job i EU på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft. Der kunne også gøres brug af talentpartnerskaber for at målrette indsatsen mod kvalificerede arbejdstagere i kritiske sektorer vedrørende beredskab, så der derved også investeres i de tilhørende færdigheder i partnerlandene.

4. OFFENTLIG-PRIVAT SAMARBEJDE

Offentlig-privat samarbejde udgør en afgørende søjle i EU's beredskab og sikrer, at ressourcer, ekspertise og innovation fra alle sektorer anvendes effektivt. Landbrug og fiskeri, industri og erhvervsliv spiller en central rolle med hensyn til at opretholde vitale samfundsmæssige funktioner og væsentlige tjenester. Samtidig er den private sektor i stigende grad udsat for klima- og miljørisici og de stigende omkostninger i forbindelse hermed (f.eks. forsikringsomkostninger, tab af aktiver og økonomiske skader som følge af ekstreme vejrforhold) og for sikkerhedstrusler såsom afbrydelse af forsyningskæder og cyberangreb. Ved at fremme offentlig-privat samarbejde kan EU bedre foregribe risici, sikre vigtige forsyninger og beskytte sin strategiske autonomi.

Intensivering af et struktureret offentlig-privat engagement med hensyn til beredskab

EU, de offentlige myndigheder og erhvervslivet bør styrke mekanismerne for: i) målrettet tovejsinformationsudveksling, ii) deltagelse i strategisk fremsynethed eller foregribende initiativer, iii) fælles uddannelse og iv) koordineret kriserespons. EU bør på grundlag af eksisterende ordninger styrke offentlig-private partnerskaber for at sikre kritiske forsyninger og tjenester via strategiske lagre, fælles indkøb, rammekontrakter, diversificering af kilder og cirkulære løsninger, der mindsker risici fra globale markedsforstyrrelser og chok. Desuden er det nødvendigt at finde offentlige og private løsninger for at klare den voksende udfordring med at forsikre mod naturkatastrofer i EU. Manglen på forsikringsbeskyttelse forventes at blive endnu større på grund af den stigende risiko, som klimaændringerne udgør. Kommissionen vil undersøge mulige løsninger med henblik på at mindske denne mangel på forsikringsbeskyttelse, om nødvendigt ved at følge op på forslagene fra Den Europæiske Centralbank og Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger.

Beredskabshensyn bør integreres i EU's eksisterende investerings- og kapacitetsprogrammer, når der ydes støtte til virksomheder og medlemsstater, og supplere de politiske foranstaltninger, der går ud på at indarbejde beredskabshensyn i økonomiske beslutninger.

I overensstemmelse med færdighedsunionen er EU nødt til at fremme samarbejdet mellem offentlige og private organisationer i strategiske sektorer såsom cybersikkerhed og sikre, at arbejdsstyrkens behov og uddannelsesstilbud tilpasses hinanden.

Centrale foranstaltninger

18) Oprettelse af en offentlig-privat taskforce for beredskab

Kommissionen vil oprette en taskforce for beredskab, hvor der trækkes på erfaringerne fra industriforummet, Enterprise Europe-netværket, netværket af europæiske klynger og andre

eksisterende strukturer¹¹. Den vil samle centrale interessenter fra offentlige myndigheder, industrien, erhvervslivet, branchen for finansielle tjenesteydelser, det videnskabelige samfund, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. Formålet med taskforcen er at i) samarbejde om at styrke vitale funktioners og væsentlige tjenesters forretningskontinuitet, ii) udveksle oplysninger om sårbarheder og forstyrrelser i forsyningskæden, iii) sørge for retningslinjer, rammer og incitamenter med henblik på at hjælpe private enheder med at sikre minimumskrav til beredskab, iv) koordinere modvirkningsforanstaltninger på tværs af de kritiske sektorer, der leverer væsentlige tjenester, som sikrer de vitale samfundsmæssige funktioner, og v) støtte krisekommunikationsindsatsen.

19) Udvikling af offentlig-private nødprotokoller

Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne revidere de relevante lovgivningsmæssige og operationelle rammer med henblik på at muliggøre målrettet fleksibilitet i nødsituationer, både af juridisk og finansiell art, herunder reglerne for offentlig indkøb, hvor det er nødvendigt. Dette vil omfatte begrundede og tidsbestemte undtagelser for at sikre, at kritiske materialer, varer og tjenesteydelser er hurtigt tilgængelige, og sikre kritiske produktionslinjer. Via nødprotokoller og som led i alliancen for offentlig-privat beredskab vil Kommissionen og medlemsstaterne udvikle en koordineret ramme for beredskabsengagement for kritiske aktører i den private sektor.

20) Revision af rammen for offentlige udbud

Kommissionen vil fremsætte et forslag om, at rammen for offentlige udbud revideres ved at bygge videre på den nuværende ramme og erfaringerne fra tidligere kriser, herunder erfaringerne med covid-19. Revisionen vil sigte mod at styrke beredskabet, navnlig ved at styrke forsyningssikkerheden i vigtige værdikæder, navnlig i krisetider. Allerede nu er der indført særlige bestemmelser i tilfælde af nødsituationer. Eksempelvis kan de ordregivende myndigheder forkorte fristerne med henblik på at fremskynde procedurerne.

21) Oprettelse af et europæisk ekspertisecenter for forskningssikkerhed

Forskning og innovation er et område, der er særlig sårbart over for udenlandsk indblanding, sikkerhedsrisici og hybride trusler. I overensstemmelse med Rådets henstilling om forbedring af forskningssikkerheden¹² vil Kommissionen oprette et europæisk ekspertisecenter for forskningssikkerhed, der indsamler dokumentation og yder støtte til medlemsstaterne og aktører inden for forskning og innovation.

5. CIVILT-MILITÆRT SAMARBEJDE

Vi skal forberede os på omfattende, tværsektorielle hændelser og kriser, herunder muligheden for væbnet aggression, der berører en eller flere medlemsstater. I de fleste krisescenarier bærer de nationale civile myndigheder det primære ansvar. I et stigende antal scenarier (f.eks. sundhedskriser, ekstremt vejr, hybride angreb og cyberangreb) har de civile myndigheder behov for støtte fra militæret. I tilfælde af væbnet aggression vil væbnede styrker have behov for civil støtte for at sikre, at staten og samfundet fortsat fungerer. Vi er derfor nødt til at forbedre samspillet mellem civile og militære aktører uden at sætte spørgsmålstejn ved deres

¹¹ Det europæiske klyngenetværk er et samarbejde mellem industriklynger i hele EU, der fremmer innovation, konkurrenceevne og modstandsdygtighed ved at forbinde virksomheder, forskningsinstitutioner og offentlige myndigheder. Det støtter tværsektorielt samarbejde, letter videnudveksling og øger forsyningskædesikkerheden, navnlig i strategiske industrier.

¹² Rådets henstilling om forbedret forskningssikkerhed: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202403510.

respektive kompetencer og i fuldt samarbejde med medlemsstaterne. Desuden er storstilede øvelser ofte fragmenterede og finder ikke sted ofte nok og involverer ikke konsekvent alle relevante civile og militære interessenter.

Udvikling af strategisk og vedvarende afskrækkelse

For at forebygge, afskrække og reagere mere effektivt på sikkerhedshændelser og -kriser og afskrække ondsindede aktører er EU nødt til at anvende hele sin værktøjskasse, herunder: i) cyberdiplomati, ii) FIMI-værktøjskassen, iii) hybride værktøjskasser og iv) arkitekturen for trusselsreaktionsmekanismer i rummet samt v) forsvarskapaciteter, der er til rådighed for civile og militære samfund, herunder, når det er relevant, proaktive defensive foranstaltninger i overensstemmelse med folkeretten.

Den højtstående repræsentant og Kommissionen vil udvikle strategier med henblik på at forhindre, afskrække og reagere på specifikke trusselsaktører, der angriber EU ved hjælp af hybride aktiviteter, cyberaktiviteter og udenlandsk informationsmanipulation og indblanding. Der er behov for tæt koordinering med NATO¹³ og andre ligesindede partnere for at øge effekten og afskrække trusselsaktører.

Sikring af en tættere civil-militær interoperabilitet

EU vil yderligere operationalisere klausulerne om gensidig bistand (artikel 42, stk. 7, i TEU) og solidaritet (artikel 222 i TEUF) og styrke samarbejdet mellem EU og NATO, herunder i tilfælde af, at artikel 5 i den nordatlantiske traktat aktiveres. For at handle i fællesskab i en ånd af solidaritet, jf. artikel 222 i TEUF, skal EU desuden være i stand til at anvende alle tilgængelige midler og aktiver til støtte for medlemsstaterne. Dette kan omfatte militære ressourcer, der i fællesskab stilles til rådighed af medlemsstaterne.

Fremme af indbygget dobbelt anvendelse

EU skal integrere overvejelser om dobbelt anvendelse i alle sine infrastrukturinvesteringer og sin kapacitetsplanlægning (hvor "dobbelt anvendelse" betyder, at der er mulighed for anvendelse af både militære og civile organer), såsom militær mobilitet, masseevakueringer, sikker kommunikation og konnektivitet, maritim sikkerhed og cyberkapacitet samt rumaktiver og -tjenester. Med afsæt i den igangværende indsats fra Kommissionen og Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA) bør EU fortsat fremme dobbelt anvendelse for infrastruktur, kommunikationssystemer, transportaktiver, udstyr, lagre, medicinske modforanstaltninger, energiforsyning og teknologier, der støtter både civile og militære behov.

Centrale foranstaltninger

22) Etablering af omfattende civil-militære beredskabsordninger

Kommissionen og den højtstående repræsentant vil udvikle ordninger for civil-militært beredskab, som vil omfatte præcisering af roller, ansvarsområder og prioriteter for EU's institutioner, organer og agenturer samt medlemsstaterne for så vidt angår forberedelse og reaktion på hændelser og kriser. Dette vil blive suppleret med operative standardprocedurer med henblik på at styrke koordineringen mellem EU-enheder og medlemsstater. Grundlaget vil være projekterne under det permanente strukturerede samarbejde (PESCO), hvidbogen om europæisk forsvarsberedskab 2030 og den eksisterende analyse af mangler med hensyn til modstandsdygtighed og reaktionskapacitet under EU-civilbeskyttelsesmekanismen og

¹³ Under fuld overholdelse af de aftalte vejledende principper om gennemsigtighed, gensidighed og inklusion samt begge organisationers beslutningsautonomi og -procedurer.

kataloget over de opnåede fremskridt med de overordnede militære mål. Kommissionens arbejde hen imod en europæisk civilforsvarsmekanisme vil også bidrage til disse ordninger.

EU vil yderligere styrke det operationelle samarbejde på medarbejderniveau med NATO i alle krisesammenhænge, fra hybride kampagner til væbnet aggression.

23) Udvikling af standarder for civil-militær planlægning og investering med dobbelt anvendelse

Kommissionen og den højtstående repræsentant vil i samarbejde med medlemsstaterne identificere infrastruktur og aktiver med dobbelt anvendelse på tværs af medlemsstaterne med henblik på at sikre, at investeringer støtter den civile modstandsdygtighed, den samfundsmæssige sikkerhed og de militære behov på en gensidigt forstærkende måde på grundlag af militære behov. Desuden vil Kommissionen fastlægge standarder for foranstaltninger med dobbelt anvendelse, der i deres udformnings- og planlægningsfase tager hensyn til både civile og militære behov. Kommissionen og den højtstående repræsentant vil opfordre medlemsstaterne til, når de opfører eller opgraderer infrastruktur på det transeuropæiske transportnet, at overveje, om der er behov for, og om det er relevant og muligt at gå ud over standarderne for civil transport med henblik på at imødekomme vægten, størrelsen eller omfanget af militær transport af tropper og materiel i overensstemmelse med militære krav. Der vil blive taget hensyn til de specifikke krav og implikationer i henhold til folkeretten, herunder den humanitære folkeret.

EU vil søge at udvikle og fremme tekniske standarder under hensyntagen til eksisterende NATO-standarder, hvor det er relevant og hensigtsmæssigt, ved udformningen af infrastruktur, aktiver og produkter med potentiale for dobbelt anvendelse.

24) Tilrettelæggelse af regelmæssige EU-øvelser for at fremme et omfattende beredskab

Kommissionen og den højtstående repræsentant vil arrangere regelmæssige omfattende og tværsektorielle beredskabsøvelser i hele EU. Formålet med disse øvelser vil være at teste beslutningstagning, koordinering og operationelle reaktioner inden for EU og på tværs af sektorer, herunder inden for rammerne af artikel 42, stk. 7, i TEU og artikel 222 i TEUF. Øvelserne vil også give medlemsstaterne mulighed for at tilkoble deres nationale øvelser, fremme grænseoverskridende samarbejde og tilpasse indsatsen. Der vil blive arrangeret specifikke scenariebaserede udvekslinger i Kommissionen og Rådet med henblik på at afprøve og forbedre beslutningsprocedurerne i forbindelse med komplekse og større kriser og identificere strukturelle sårbarheder. Øvelserne vil, hvor det er relevant, omfatte den private sektor og EU's internationale partnere.

6. KRISEBEREDSKAB

Effektiv koordinering af kriseberedskabet er afgørende i nødsituationer. I løbet af det seneste årti er der blevet oprettet et stigende antal EU-strukturer og -instrumenter med det formål at støtte medlemsstaterne før, under og efter en krise.

I Kommissionen spiller ERCC allerede en central rolle i forbindelse med kriser, naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer. I disse situationer leverer det støtte til både EU-institutionerne og EU-medlemsstaterne. ERCC sikrer EU-civilbeskyttelsesmekanismens operationelle kapacitet døgnet rundt, både med hensyn til beredskab og indsats, og betjener medlemsstaterne og EU, når integrerede ordninger for politisk kriserespons (IPCR) aktiveres, eller solidaritetsbestemmelsen påberåbes.

I EU-Udenrigstjenesten sikrer forskellige mekanismer en koordineret og rettidig EU-reaktion på eksterne kriser og nødsituationer, der påvirker EU's sikkerhedsinteresser. Blandt disse mekanismer er kriseberedskabscentret (CRC) ansvarligt for EU-personalets sikkerhed, forretningskontinuiteten i delegationerne i tilfælde af en krise og støtte til medlemsstaterne i tilfælde af en konsular krise. Det sikrer sammenhæng og koordinering i indsamlingen af oplysninger med henblik på situationsbevidsthed i en krise ved at samle alle relevante tjenester under den højtstående repræsentant.

I Rådet understøtter IPCR-ordninger koordineret beslutningstagning i forbindelse med større og komplekse kriser. De fremmer fælles situationsbevidsthed blandt medlemsstaterne og EU-institutionerne og har udvist fleksibilitet og skalerbarhed i de seneste år.

De fleste af disse mekanismer er fortsat forankret i et enkelt politikområde, hvorimod kriser er blevet stadig mere indbyrdes forbundne. Som følge heraf er der behov for at sikre en bedre koordinering af de eksisterende mekanismer og instrumenter.

Forbedring af koordineringen af og kapaciteten i den centrale og tværsektorielle kriserespons

EU er nødt til at styrke sin krisekoordinering ved at bygge videre på eksisterende strukturer. Koordineringsmekanismer såsom IPCR, Kommissionens interne krisekoordineringsmekanisme ARGUS og ERCC samt EU-Udenrigstjenestens CRC skal opgraderes for at imødegå de udfordringer, der ligger forude. En optimering af IPCR-ordningerne vil forbedre EU's og medlemsstaternes kapacitet til at operationalisere solidaritetsbestemmelsen (artikel 222 i TEUF), men også forenkle aktiveringen heraf.

EU skal fortsat styrke sin indsatskapacitet og sine strategiske krisereserver, herunder lagre og indsatsklare aktiver, for at afhjælpe kritiske mangler og sikre en hurtig reaktion, herunder på hybride angreb. Dette omfatter sikre kommunikationskanaler og oprettelse af EU-systemet for kritisk kommunikation.

Arbejdet hen imod en europæisk civilforsvarsmekanisme bør yderligere støtte styrkelsen af tværsektorielle indsatskapaciteter. EU's optræden udadtil skal kædes mere effektivt sammen med interne kriseberedskabskapaciteter.

Centrale foranstaltninger

25) Oprettelse af et krisekoordineringsknudepunkt

Kommissionen vil oprette et EU-krisekoordineringsknudepunkt, der bygger på ERCC's strukturer og ekspertise. ERCC vil fortsætte med at udføre sine civilbeskyttelsesfunktioner, som fortsat vil være afgørende for indsatsen i tilfælde af kriser. Formålet er på grundlag af styrket planlægning og mere omfattende analyser og situationsbevidsthed at fortsætte og yderligere opskalere støtten til medlemsstaterne i forbindelse med håndteringen af de tværsektorielle konsekvenser af kriser.

EU's krisekoordineringsknudepunkt inden for rammerne af ERCC vil spille en rolle både inden for Kommissionen og med hensyn til at støtte kontaktpersoner i medlemsstaterne med fokus på at foregribe og håndtere konsekvenserne af kriser på tværs af sektorer. For at kæde EU's optræden udadtil mere effektivt sammen med den interne kriserespons vil EU's krisekoordineringsknudepunkt koordinere tæt med EU-Udenrigstjenesten og navnlig med CRC. Uden at det berører EU-Udenrigstjenestens rolle, vil EU's krisekoordineringsknudepunkt: i) arbejde hen imod en fælles forståelse på alle niveauer af kriser og deres konsekvenser for forskellige sektorer og hele befolkningen, ii) lette arbejdet på tværs af sektorerne ved at yde krisestyingsstøtte til de ledende tjenester uden at overtage

sektorspecifikke ansvarsområder og iii) overvåge den overordnede kriserespons og samtidig sikre konstant feedback til Rådet, herunder gennem IPCR.

26) Forstærkning af rescEU – reserven af beredskabskapaciteter på EU-plan

På grundlag af den vellykkede udvikling af brandslukning fra luften og andre rescEU-kapaciteter vil Kommissionen sikre vedligeholdelse og eventuel opskalering af sine eksisterende kapaciteter (brandslukning fra luften, lægeundersøgelser, CBRN, krisecentre, transport og energi). Den vil også færdiggøre oprettelsen af et europæisk felthospital. Sammen med medlemsstaterne vil Kommissionen vurdere udvidelsen af disse strategiske reserver til andre typer kapaciteter, for hvilke der er konstateret mangler (f.eks. reparation af kritisk infrastruktur, telekommunikation osv.).

7. MODSTANDSDYGTIGHED GENNEM EKSTERNE PARTNERSKABER

EU's og medlemsstaternes sikkerhed og modstandsdygtighed hænger i stigende grad sammen med vores partnerses sikkerhed og modstandsdygtighed, navnlig vores udvidelses- og naboskabs partnere, som står over for en tilsvarende række af globale kriser og udfordringer. De er ofte mål for hybride og andre fjendtlige aktiviteter, herunder økonomisk tvang fra udenlandske ondsindede aktører, der forsøger at udnytte deres sårbarheder og afhængighedsforhold. Et samarbejde med vores partnere om at foregribe, forberede os på, forebygge og reagere på kriser er gensidigt fordelagtigt, et udtryk for EU's solidaritet og afgørende for at mindske risikoen for, at kriser andre steder medfører kaskadevirkninger eller afsmittende virkninger for EU.

I et stadig mere ustabilt geopolitisk miljø og for at tackle globale udfordringer såsom klimaændringer og global sundhed bør EU og medlemsstaterne fortsat udvikle og uddybe skræddersyede og gensidigt fordelagtige bilaterale og multilaterale partnerskaber, herunder navnlig ved at styrke samarbejdet med og støtte EU's kandidatlande og nabolande. EU bør også optrappe indsatsen for at styrke effektiv multilateralisme, navnlig i NATO og De Forenede Nationer.

Indarbejdelse af modstandsdygtighed og beredskab i EU's optræden udadtil

EU bør i samarbejde med partnere opbygge fælles modstandsdygtighed, navnlig for at imødegå stadig mere hybrid udenlandsk informationsmanipulation og indblanding og flere cybertrusler og på områder såsom: i) økonomisk sikkerhed, handel og investering i partnerskaber, ii) samfundets, retsstatsprincipper og institutionernes modstandsdygtighed, iii) kulturarv, iv) sundhedssikkerhed og pandemiberedskab, v) klima- og miljøforringelse, vi) energi, vii) transport og sikre forsyningsruter, viii) udviklingsbistand og humanitær bistand¹⁴ og ix) katastrofe forebyggelse, katastrofeberedskab og foregribende foranstaltninger. For at styrke modstandsdygtigheden på globalt plan bør EU's indsats bringes i overensstemmelse med FN's mål for bæredygtig udvikling (SDG) og understøtte FN's Sendairamme for katastrofe forebyggelse.

Centrale foranstaltninger

27) Fremme af fælles modstandsdygtighed i samarbejde med kandidatlandene

EU vil fremme den fælles modstandsdygtighed i samarbejde med kandidatlandene, herunder ved at inddrage dem i relevante EU-beredskabsinitiativer og krisestyringsrammer, gennem

¹⁴ Under fuld overholdelse af sit specifikke mandat, navnlig de humanitære folkeretlige principper og den humanitære folkeret.

udvidelsespolitikken og i overensstemmelse med processen for deres gradvise integration. EU vil styrke samarbejdet med disse lande inden for beredskab, modstandsdygtighed og krisestyring, sikkerhed og forsvar, navnlig for at imødegå hybride trusler, udenlandsk informationsmanipulation samt indblanding og cybertrusler.

28) Integration af beredskab og modstandsdygtighed i bilaterale partnerskaber og multilaterale institutioner

EU vil anvende instrumenter såsom sikkerheds- og forsvarspartnerskaber og missioner og operationer som led i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik til at styrke samarbejdet om beredskab og modstandsdygtighed med centrale partnerlande og -samfund. EU er nødt til at revidere og styrke sine krisekommunikationsnetværk med disse partnere over hele verden for at støtte dem i tilfælde af komplekse kriser og nødsituationer.

Det multilaterale engagement med internationale organisationer og regionale partnere, navnlig FN og FN's agenturer, vil blive intensiveret. Samarbejdet med FN vil omfatte støtte til fredsbevarelse, fredsopbygning, konfliktforebyggelse, stabilisering og genopbygning efter konflikter med henblik på at opbygge modstandsdygtighed i overensstemmelse med EU's og FN's fælles prioriteter for 2025-2027. Desuden vil EU fortsat styrke beredskabet ved hjælp af udviklingsbistand og humanitær bistand, som udgør et centralt element i styrkelsen af den mest sårbare befolknings modstandsdygtighed og håndteringen af de grundlæggende årsager til skrøbelighed.

29) Integrering af beredskab og modstandsdygtighed i samarbejdet med NATO

Beredskab og modstandsdygtighed vil blive integreret i de strukturerede dialoger mellem EU og NATO, gensidige tværbriefinger og uddannelse. Der vil blive lagt særlig vægt på militær mobilitet, klima og sikkerhed, nye disruptive teknologier samt cyber-, rum- og forsvarsindustrien. Videndeling på medarbejderniveau angående hybride angreb og udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, maritim sikkerhed, operationelt samarbejde og kapacitetsopbygning for partnere vil blive anvendt til at håndtere beredskab og modstandsdygtighed.

30) Udvikling af fælles modstandsdygtighed gennem eksterne økonomiske politikker og udviklingspolitikker

EU vil udvikle fælles modstandsdygtighed i samarbejde med partnere og mindske overdreven afhængighed ved hjælp af sine eksterne økonomiske politikker og udviklingspolitikker. Dette vil blive støttet gennem centrale initiativer såsom Global Gateway, instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI – et globalt Europa), instrumentet til førtiltrædelsesbistand III og den kommende Middelhavspagt. Diversificering og styrkelse af integrationen af forsynings- og værdikæder i partnerlande gennem frihandelsaftaler, partnerskaber for ren handel og investeringer, strategiske partnerskaber om råstoffer og digitale partnerskaber vil også bidrage til denne indsats.

KONKLUSION OG NÆSTE SKRIDT

I en situation med stigende menneskeskabte og naturlige risici og forværrede sikkerhedsudsigter for Europa er det presserende for EU og medlemsstaterne at styrke beredskabet. Selv om medlemsstaterne fortsat er de primære aktører inden for civilbeskyttelse, beredskab og kriserespons, fremsætter strategien visionen om en beredskabsunion, hvor EU-

støtte vil supplere den nationale indsats. Sammen vil vi være mere effektive og behændige med klare ansvarsområder og med bedre muligheder for at foregribe og reagere på tværs af alle relevante sektorer. Fleksible værktøjer vil hjælpe medlemsstaterne med at reagere på uventede nødsituationer. Arbejdet hen imod en beredskabsunion vil også bidrage til at gøre EU mere inklusivt, konkurrencedygtigt og velstående. På denne måde kan Europa udnytte alle fordelene ved at handle i fællesskab på EU-plan.

Gennemførelsen af strategien vil blive overvåget løbende. Rådet og Europa-Parlamentet vil jævnligt modtage ajourføringer, så de kan følge med i de fremskridt, der gøres med gennemførelsen.

Samtidig opfordrer Kommissionen Rådet og Europa-Parlamentet til at samarbejde med Kommissionen og den højtstående repræsentant om strategien og de tiltag, der er fastsat i handlingsplanen, og til at samarbejde om at gennemføre dem.

Sammen kan vi skabe et mere sikkert og modstandsdygtigt Europa.